

[Statsministeren.]

blevet gennemført, hvorved man har sikret, baade at skønne og karakteristiske Dele af vort Land kan bevares fra Ødelæggelse, og at den store Befolkning faar Adgang til naturskønne Steder, hvor den kan hvile ud og rekreere sig.

Naturfredningsloven har nemlig to Formaal, dels at bevare bestaaende Naturværdier i det danske Landskab, altsaa den egentlige Fredning, dels hjælpe til, at Befolkningen faar Part i saadanne Værdier. Vi plejer her at tale om den sociale Fredning. Loven indeholder en Række Bestemmelser, der sigter herpaa.

§ 1 bestemmer, at der til udyrkede Arealer, tilhørende Stat og Kommune, skal gives Almenheden Adgang, for saa vidt det kan ske, uden at det offentliges Interesser kommer til at lide derved.

§ 23, Stk. 1: „Alle for Græsvækt blottede Strandbredder, om hvilke Ejeren ikke kan godtgøre, at de før den 1. Januar 1916 var inddraget under Havearealer eller under en paa vedkommende Ejendom drevne Erhvervsvirksomhed saasom Værft, Fabrik eller lignende, er aabne for Almenheden for Færdsel til Fods, dog paa eget Ansvar.“

§ 25, Stk. 1: „De Staten, Kommuner, Kirker, Præsteembeder og offentlige Stiftelser tilhørende Skove, herunder Plantager, er aabne for Almenheden for Færdsel til Fods, men paa eget Ansvar.“

§ 1 bestemmer endvidere, at der mod fuld Erstatning kan aabnes Adgang til at færdes i Naturen paa Steder, hvor saadan Færdselsret af Hensyn til Befolkningens Friluftsliv er af væsentlig Betydning for Almenheden, og hvor Færdselen kan finde Sted uden at tilsidesætte Hensynet til vedkommende Ejers eller Brugers berettigede og væsentlige Interesser, nemlig den private Fred eller Husfreden.

§ 13 siger endelig: „Ved Overenskomst med Grundejeren kan Gennemførelse af en Fredning, naar det findes hensigtsmæssigt, ogsaa ske ved Afstaaelse af vedkommende Ejendom til Staten eller en Kommune. Endvidere kan en af Hensyn til Almenvellet paakrævet Adgang for alle og enhver til et Omraade efter Omstændighederne gennemføres ved Ekspropriation i Stedet for ved Servitutpaalæggelse.“

Der er, som det vil ses, en Række Bestemmelser, der sikrer alle og enhver Færdsel til Fods over et Areal, paa en Strand, i en Skov. Men skal der være Ophold, Badning, Lejrslagning o. s. v., maa der Fredningsken-

delse til, eventuelt Erhvervelse. Og hvis man ikke kan faa et paakrævet Areal ved Overenskomst, saa møder man den Vanskelighed, at Ekspropriation kun kan ske til Erhvervelse med Adgang for alle og enhver. Men skal man have en Lejrplads, kan man netop ikke give Adgang for alle og enhver. — Der til kommer, at en Erhvervelse ved Bidrag fra flere Sider medfører Problemer, der ikke er løst i Naturfredningsloven, med Erhvervelser, Administration o. s. v.

Stauning nedsatte derfor i 1941 et Udvalg, hvori der var Repræsentanter for Statsministeriet, Undervisningsministeriet, Arbejds- og Socialministeriet, Landbrugsministeriet, Indenrigsministeriet, Finansministeriet, Københavns Magistrat, Danmarks Lærerforening, Naturfredningsforeningen og dens Lejrudvalg, Dansk Folkeferie, Turistforeningen, Dansk Idræts-Forbund, Herbergsringen, Dansk Vandrelaug, Dansk Cyklist-Forbund, Dansk Ungdomssamvirke og Majoratsforeningen.

Dette Udvalg afgav i Skrivelse af 4. Maj 1942 en Indstilling til Statsministeriet med et Udkast til Lov, der indeholdt et helt Sæt Retsregler for det paagældende Spørgsmaal. Dette Udkast blev derefter forelagt Foreningen af Naturfredningsformænd, Indenrigsministeriet, Ministeriet for offentlige Arbejder og Justitsministeriet samt gennem dette Rigspolitichefen, Foreningen af Politimestre i Danmark og Den danske Dommerforening. Derefter indhentedes en ny Udtalelse fra det nedsatte Udvalg, og Lovforslaget blev trykt med de Ændringer, som de førte Forhandlinger gav Anledning til.

I Lovforslaget var ogsaa medtaget en Bestemmelse om Udflugtsstier og disses Anlæg. Da Administrationen af Stianlæg efter Loven af 13. November 1940 om Stianlæg m. v. i Københavnsegnens grønne Omraader overgik til Ministeriet for offentlige Arbejder, fandt man det ogsaa rigtigt at lade de i det her omhandlede Lovforslag omtalte Stiers Anlæg foregaa under det nævnte Ministeriums Ledelse, og Lovforslaget blev derfor i 1942 omarbejdet paa dette Punkt. I et Forslag af 23. Juni 1943 blev Stierne helt udtaget, men i det seneste Udkast er der igen optaget „Parkeringspladser ved og Adgangsstier til disse Anlæg“, og Bestemmelser om Udflugtsstier er optaget i særlige Paragraffer, nemlig 12 og 13; de er henlagt til Ministeriet for offentlige Arbejder.

Ingen af de forskellige Udgaver af Lovforslaget naaede at komme paa Rigsdagens Bord. Det var færdigredigeret for Besættelsen i Buhs Regeringstid; derefter naaede